

PERUSTERVEYDENHUOLLON LIIKELAI-
TOS

KYSTERI

Perusterveydenhuollon ja vanhusten lai-
toshoidon

PALVELUSOPIMUS

Nilakka (Pielavesi, Keitele, Vesanto, Tervo)
Koillis-Savo (Juankoski, Kaavi, Rautavaara)
Leppävirta

2016

SISÄLTÖ

1. LÄHTÖKOHDAT	3
1.1. Lainsäädäntö ja kansalliset tavoitteet	3
1.2. Kysterin palvelutuotannon tavoitteet ja toimintalinjat	3
1.3. Palvelujen tarve ja saatavuus	4
2. PALVELUSOPIMUS	4
2.1 Avoterveydenhuolto	5
2.1.1 Lääkäreiden ja hoitajien vastaanottotoiminta	5
2.1.2 Neuvolatoiminta ja kouluterveydenhuolto	6
2.1.3 Fysioterapia	8
2.1.4 Päihde- ja mielenterveyspalvelut	8
2.1.5 Puheterapian ja psykologin palvelut	9
2.1.6 Muut erillISRatkaisut	9
2.1.7 Ostopalvelut	11
2.2 Laitoshoito	12
2.3 Suun terveydenhuolto	13
3. TALOUSARVIO	13
3.1 Talousarvion perusteet	13
3.2 Kuntien maksusuudet	13
3.3 Kuntalaskutuksen tarkistaminen toimintavuoden aikana	14
4. SEURANTA	14
5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	14
6. SOPIMUKSEN VAHVISTAMINEN	17

1. LÄHTÖKOHDAT

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri vastaa Juankosken kaupungin, Kaavin, Keiteleen, Leppävirran, Pielaveden, Rautavaaran, Tervon ja Vesannon kuntien perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon palvelujen järjestämisestä. Palvelut tuottaa liikelaitos Kysteri.

Järjestämisvastuun toteuttamiseksi *sairaanhoitopiirissä* valmistellaan yhteistyössä *kuntien* kanssa valtuustokausittain perusterveydenhuollon ja vanhusten laitoshoidon puitesuunnitelma. Tämän linjauksiin perustuvat vuosittain laadittavat palvelusopimukset. Näitä laadittaessa keskustellaan kuntien kanssa palvelujen määrästä ja laadusta sekä kustannuksista. Kysterin tilaajatoimikunta hyväksyy palvelusopimuksen.

1.1 Lainsäädäntö ja kansalliset tavoitteet

Kysteri liikelaitos muodostui *PARAS - puitelain* edellytyksien mukaisesti. Vuosina 2013–2015 kansallisella tasolla on valmisteltu sote – uudistusta, jonka tarkoituksena on luoda uudenlainen palvelurakenne julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle. Hallituksen esitys uudeksi sote-järjestämislainsäädännön eduskunnalle 4.12.2014. Esityksessä ehdotettujen muutoksien ei katsottu ratkaisevan perustuslaillisia ongelmia. Näin ollen eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalla ei ollut edellytyksiä jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain käsittelyä, vaan asia siirtyi uudelle toukokuussa 2015 nimetyille hallitukselle. Uuden hallituksen sote-ratkaisu tulee perustumaan itsehallintoalueisiin eli maakuntamalliin. Tarkempaa tietoa sote-uudistuksen jatkolle odotetaan.

1.2 Kysterin palvelutuotannon tavoitteet ja toimintalinjat

Kysterin palvelujärjestelmän tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Tavoitteena on myös tukea palveluiden tuottamisessa kuntien kotihoidon ja muun sosiaali-toimen sekä erikoissairaanhoidon tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämät vaatimukset.

Kysteri toimii kumppanuudessa kuntien eri hallintokuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista väestön hyvinvointia edistävää elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveysystyön ennaltaehkäisyn haasteisiin.

Palvelujen tuottamistapojen kehittämisellä pyritään parantamaan tuottavuutta ja varautumaan ikärakenteen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen. Työntekijöiden sitoutumista ja osaamisen ylläpitämistä edesautetaan. Palveluprosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään uutta informaatioteknologiaa.

Kysteri hyväksyttiin loppusyksystä 2014 THL:n CAF – hankkeeseen. Tämä hanke on osa Valtionvarainministeriön kansallista laatuhanke. Toteutetussa itsearviointissa löytyi viisi kehittämisaluetta.

Muutosta ja kehittämistyötä vaativat osa-alueet:

1. Raportointi ja johdon talousosaaminen
2. Henkilöstön rohkaistuminen vastuunkatoon ja avoimuuden lisääminen
3. Asiakas- ja potilastyytyväisyyden säännöllinen arvioiminen

12.8.2015

4. Vertailutiedon tuottaminen ja tilastoinnin oikeellisuuden varmistaminen
5. Henkilöstön ammatillisen kehittymisen arviointi

1.3 Palvelujen tarve ja saatavuus

Lähipalvelut turvataan joka kunnassa palvelujäsennyksen mukaisesti ja palvelujen tuottamisessa vastataan hoitotakuun toteutumisesta. Tämän mukaisesti kuntalaisen on saatava yhteys terveyskeskukseen arkipäivisin virka-aikana välittömästi, sekä päästävä kiireettömän hoidon tarpeen arviointiin kolmen päivän kuluessa yhteydenotosta ja tarpeelliseksi arvioituun hoitoon kolmen kuukauden kuluessa. Hoidon tarpeenarviossa hyödynnetään takaisinsoittomahdollisuutta. Suun terveydenhuollon hoitotakuu edellyttää, että kuntalainen saa päivystyskäynnin yhteydessä tarpeen mukaisen jatkohoitoajan. Uuden potilaan tulee saada aika hammaslääkärin tutkimukseen ja hoitoon alle 6 kuukaudessa.

Kesäaikana Kysterin toimintaa on supistettu. Tällöin kuitenkin turvataan jokaisen kunnan lääkäripalvelujen saatavuus ja kotisairaanhoidon sekä vanhusten palveluasuntotoiminnan lääkärikonsultaatiot. Tämä järjestely on turvannut ikäihmisten palveluja ja kotihoidon toimintaa. Kokemusta tästä on Kysterin neljältä toimintavuodelta. Toimintojen supistamisella ja henkilökunnan lomien keskittämällä on myös selkeä taloudellinen merkitys sijaistarpeen ja kustannusten vähentämisessä. Palvelutaso kesällä 2016 toteutetaan vuoden 2015 tasoisesti.

Henkilöstön saatavuutta pyritään turvaamaan suunnitelmallisella rekrytoinnilla. Yleislinjauksena voidaan todeta, että kaikkien sijaisuuksien ja poissaolojen korvaaminen ei ole henkilöstön saatavuuden ja taloudellisesta näkökulmasta mahdollista tai järkevää. Toisaalta muutamista ammattiryhmistä kuten psykologeista, puheterapeuteista ja lääkäreiden sijaisista on puutetta. Tältä osin joudutaan vuonna 2016 osittain turvautumaan ostopalveluihin. Tavoitteena on kuitenkin tuottaa nämä palvelut mahdollisuuksien mukaan omana toimintana.

2. PALVELUSOPIMUS

Palvelusopimus on tilaajatoimikunnan ja Kysterin kanssa tehtävä talousarviovuotta koskeva sopimus palvelujen tuottamisesta. Sen avulla toteutetaan valtuustokaudelle laadittua puitesuunnitelmaa.

Vuoden 2016 palvelusopimuksen tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet ovat päiväaikaisen vastaanottotoiminnan toiminnan hyvän saatavuuden ja saavutettavuuden ylläpitäminen, todettujen hyvien käytäntöjen käyttöönotto ja pitkäaikaishoidon edelleen vähentäminen vuodeosastoilla. Lisäksi tavoitteena on kuntouttavan toiminnan laajentaminen ja tehostaminen toimintakyvyn ylläpitämisessä, sekä alueen väestön hyvinvoinnin ja terveydenedistäminen yhteistyössä kuntien kanssa. Tarkoituksena on toteuttaa henkilöstön osaamistasojen kuvaukset vuoden 2016 aikana ja vahvistaa henkilöstön osaamista. Talouteen ja toimintaan liittyvää raportointia edelleen kehitetään.

Verkostotyöskentelyllä on mahdollista varmistaa palvelurajapintojen toimivuus niin kunnan omien toimintojen kuin erikoissairaanhoidonkin suuntaan. Tuottavuushankkeeseen osallistuminen edesauttaa jälkimmäisessä. Lisäksi osallistutaan Pohjois-Savon alueen (PoSoTe – hanke) yhtenäisten palvelujen suunnittelutyöhön.

2.1 Avoterveydenhuolto

Toiminnan kuvaus:

Avoterveydenhuollon toimintakenttä on laaja kattaen väestöön kohdistuvan terveyden edistämisen ja yksilöön kohdistuvan terveyden- ja sairaanhoidon sekä kuntoutuksen. Palvelualueella on palveluja tuottavia palveluryhmiä yhteensä kahdeksan. Näissä kaikissa on lähipalveluina vastaanotto-, neuvola-, kouluterveydenhuollon ja kuntoutuksen toimintaa. Työssä hyödynnetään moniammatillista yhteistyötä. Potilaita ohjataan kaikkien ammattilaisten toimesta itsehoitoon sekä korostetaan heidän omaa vastuuta terveyden edistämässä ja sairauksien hoidossa.

Avohoitotoiminnan tavoitteet vuonna 2016

- lähtökohtana palvelujen tuottamisessa on varhainen tuki, ennaltaehkäisy, väestön toimintakyvyn ylläpitäminen ja selviytymisen tukeminen sekä omatoimisuuden vahvistaminen
- lähipalvelujen turvaaminen ja toimiva yhteydenosaanti
- palvelujen saatavuus toteutuu lainsäädännön mukaisesti
- toiminnan sisällöllisessä kehittämisessä oleellista on:
 - tehokkaasti toimiva *puhelinneuvonta* ja hyvä palvelujen saatavuus sekä saavutettavuus
 - sujuva, suunnitelmallinen ja jatkuvuuden turvaava laadukas *vastaanottotoiminta*
 - *terveyshyötymallin* hyödyntäminen pitkäaikaissairauksissa
 - moniammatillinen tiimi- ja /tai työparityö
 - oikein kohdennettu *osaaminen ja työnjako*
 - mini-interventiot ja motivoiva haastattelu
 - *ikäntyneiden sujuvat palveluketjut ja - prosessit*
 - *verkostotyö*

2.1.1 Lääkärien ja hoitajien vastaanottotoiminta

Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotto toimii palveluyksiköiden kahdeksalla terveysasemalla (Taulukko 1.). Päivystysasetuksen tullessa voimaan 1.1.2015 aloitettiin uutena toimintamuotona ilta- ja viikonloppuvastaanotot (Taulukko 2.).

Leppävirralla lääkäreiden vastaanotot toimivat väestövastuumallin mukaisesti. Pielaveden, Vesannon, Tervon ja Kaavin kunnissa palveluja tuotetaan väestön jakoon perustuen lääkäreiden ja hoitajien työparityömallilla. Rautavaaralla ei ole väestöä jaettu, mutta toimintamalli on työparityön mukainen. Juankoskella ja Keiteleellä ei ole väestöjakoja ja toimintamallina on tiimityö. Nilakassa ja Koillis-Savossa toimii hoitajavastaanotot verenhytymishoidon seuranta varten.

Taulukko 1. Lääkäreiden ja hoitajien palveluyksikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	€
SH vast.										
käynnit	16629	35	582015	19300	41	791300	14000	39	546000	1919315
puhkontaktit	7902	7	55314	5150	7	36050	9000	7	63000	154364
Sh ryhmät	535	35	18725	250	41	10250	300	39	11700	40675
Lääkärien vast.										
käynnit	14249	150	2137350	19300	174	3358200	15000	131	1965000	7460550
puhkontaktit	3370	14	47180	5500	14	507150	3400	14	47600	601930

12.8.2015

Leppävirralla lääkäreiden vastaanotto toiminta jatkuu iltaisin ja viikonloppuisin klo 18 saakka. Muu päivystystoiminta tuotetaan Varkauden aluesairaalaissa ja / tai Kysissä klo 18–08. Päiväaikaisessa toiminnassa uutena palveluna on väestön käytettävissä ns. hoitajien puolikiireelliset vastaanotot. Koillis-Savossa Juankosken terveysasemalla lääkäreiden vastaanotto toiminta jatkuu arkisin klo 20 ja viikonloppuisin klo 18. Muu päivystystoiminta tuotetaan arkisin ja viikonloppuisin Kysin toimesta. Nilakassa lääkäreiden vastaanotto toimintaa on iltaisin klo 20 ja viikonloppuisin klo 18. Tämän jälkeen päivystystoiminnan palvelut tuottaa KYS. Leppävirralla, Koillis-Savossa ja Nilakassa viikonloppuvastaanottojen lääkäri työ jatkuu osittain ulkoistettuna ostopalveluna.

Ilta- ja viikonloppuvastaanottoon pitämiseksi laadittiin syksyllä 2014 niin lääkäreiden kuin hammaslääkäreidenkin paikallissopimus ja loppuvuodesta 2014 viikonloppuvastaanottojen ostopalvelusopimus Attendo Oy:n kanssa.

Taulukko 2. Ilta- ja viikonloppuvastaanottokäynnit, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	€
Ilta- ja viikonloppuvastaanotto	3234	253	818202	4000	262	1048000	3000	157	471000	2337202

2.1.2 Neuvolatoiminta ja kouluterveydenhuolto

Neuvolatoimintaa, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa sekä lasten ja nuorten ehkäisevää suun terveydenhuoltoa koskevalla valtioneuvoston asetuksella (380/2009) astui voimaan 1.7.2009. Asetus annettiin, koska kuntien väliset erot lasten ja nuorten ehkäisevien palvelujen voimavaroissa ja sisällössä kasvoivat ja palvelut olivat monissa kunnissa suosituksiin ja tarpeisiin nähden riittämättömät. Määräaikaista terveystarkastuksia koskevat säännökset tulivat voimaan 1.1.2011.

Asetusta sovelletaan kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitettuihin raskaana olevien naisten ja lasta odottavien perheiden sekä alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä neuvolapalveluihin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluihin sekä lasten ja nuorten ehkäisevään suun terveydenhuoltoon. Asetuksen mukaiset palvelut ja henkilöstön mitoitus on kuvattu Kysterin yhtenäiseksi toimintaohjelmaksi, jossa sovitaan menettelytavoista, työnjaosta ja yhteistyöstä, esimerkiksi laajojen terveystarkastusten järjestämisestä, yhteistyöstä päivähoidon ja oppilashuollon kanssa, yhteistyöstä erityistä tukea tarvitsevien lasten ja perheiden palveluissa.

Yhtenäinen toimintaohjelma helpottaa sekä yksittäisen työntekijän työtä että moniammatillista yhteistyötä ja mahdollistaa tilastoinnin ja asetuksen toteutumisen valvonnan.

Neuvolatyöstä Kysterissä vastaavat terveydenhoitajat ja lääkärit kolmessatoista neuvolassa.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2016

Asetuksen mukaiset tarkastukset turvataan.

Raskaana olevat:

Äitiysneuvolan tehtävänä on edistää raskaana olevan naisen, sikiön ja vastasyntyneen lapsen ja koko lasta odottavan perheen terveyttä ja hyvinvointia. Neuvolan tuki suunnataan koko perheelle.

Lapset:

- 1) sikiön terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin sekä raskaana olevan ja synnyttäneen naisen terveyden määrääjain toteutettava ja yksilöllisen tarpeen mukainen seuranta ja edistäminen;
- 2) lapsen terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta ensimmäisen ikävuoden aikana keskimäärin kuukauden välein ja sen jälkeen vuosittain sekä yksilöllisen tarpeen mukaisesti;
- 3) lapsen suun terveydentilan seuranta vähintään joka toinen vuosi;
- 4) vanhemmuuden ja perheen muun hyvinvoinnin tukeminen;
- 5) lapsen kodin ja muun kasvu- ja kehitysympäristön sekä perheen elintapojen terveellisyyden edistäminen;
- 6) lapsen ja perheen erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä lapsen ja perheen tukeminen ja tarvittaessa tutkimuksiin tai hoitoon ohjaaminen.

Taulukko 3. Lasten- ja äitiysneuvolatoiminnan palveluyksikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	€
Lastenneuvola	985	58	57130	1520	35	53200	1550	51	79050	189380
Äitiysneuvola	1288	31	39928	1250	25	31250	1050	43	45150	116328

Kouluikäiset

- 1) kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistäminen sekä seuranta kolmen vuoden välein;
- 2) vuosiluokittain oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen;
- 3) oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen;
- 4) oppilaan suun terveydenhuolto, johon sisältyvät suun terveystarkastukset vähintään kolme kertaa ja yksilöllisen tarpeen mukaisesti;
- 5) oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden kanssa sekä tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaminen;
- 6) oppilaan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset.

Opiskelijat:

- 1) ympäristö, kuten kouluterveydenhuolto
- 2) opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin sekä opiskelukyvyn seuraaminen ja edistäminen, johon sisältyvät lukion ja ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoille kaksi määräaikaista terveystarkastusta ja kaikille opiskelijoille terveystarkastukset yksilöllisen tarpeen mukaisesti;
- 3) terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen järjestäminen opiskelijoille, mielenterveys- ja päihde-työ, seksuaaliterveyden edistäminen ja suun terveydenhuolto mukaan lukien;

12.8.2015

4) opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä opiskelijan tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin tai -hoitoon ohjaaminen.

Kouluterveydenhuolto on osa oppilashuoltoa ja opiskeluterveydenhuolto osa opiskelijahuoltoa. Toimintana oppilas- ja opiskelijahuolto on opetustoimen, sosiaalitoimen ja terveystoimen toimintaa, jota toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä koulu- ja opiskeluyhteisössä. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan opiskelijahuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Taulukko 4. Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluysikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	€
Kouluterveydenhuolto	1163	52	60476	2130	44	93720	2600	43	111800	265996

2.1.3 Fysioterapia

Toiminnan tavoitteet vuonna 2016

Kuntoutukselliset interventiot ja kotiutumisen valmistelu
 Kuntoutumisen vaikuttavuuden lisääntyminen
 Kuntouttavaan työotteeseen liittyvää osaamista vahvistetaan
 Kuntoutustoiminnan sisällöllistä harmonisointia ja ammattilaisten keskinäistä verkostoitumista jatketaan (Tuottavuushanke)

Taulukko 5. Fysioterapian palveluysikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yhteensä	Kpl	€	Yhteensä	€
Fysioterapia										
yksilökäynnit	2515	110	276650	2500	119	297500	1050	102	107100	681250
ryhmät	2258	110	248380	3500	110	416500	350	102	35700	700580
apuvälinekäynnit	663	26	17238	620	26	16120	280	26	7280	40638

2.1.4 Päihde- ja mielenterveyspalvelut

Toiminnan tavoitteet 2016

Tuottavuusohjelmaan liittyvään erikoissairaanhoidon psykiatrian osastokapasiteetin vähentymisen myötä avotoimintaa arvioidaan ja seurataan tarkemmin kehittämistarpeet huomioiden. Erikoissairaanhoidon jalkautuvaa avokonsultaatiotoimintaa jatketaan Koillis-Savossa.

Toiminnallisen kehittämisen tavoitteena on organisoida mielenterveyden resursseja nopean vasteen toimintaan, joka turvaa kyvyn vastata hoidollisesti elämän äkillisiin kriiseihin.

Huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn yhdessä kunnan muiden toimijoiden kanssa.

12.8.2015

Lisätään mini-interventioiden käyttöä ennaltaehkäisevän työn ja varhaisen puuttumisen välineenä.

Päihdetyötä tehdään osana kaikkea toimintaa yhdessä kunnan muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Taulukko 6. Päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluysikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	
Mielenterveystyö	1683	124	208692	3150	161	507150	2000	105	210000	925842

2.1.5 Puheterapeutin ja psykologin palvelut

Palveluysiköissä on yhteiset puheterapeutin ja psykologin palvelut. Psykologien ja puheterapeuttien saatavuudessa on ilmentynyt ongelmia. Rekrytointia tulee tehostaa.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2016

Tuotetaan hoidon porrastuksen kannalta tarkoituksen mukaiset erityispalvelut omana toimintana tai ostopalveluna.

Taulukko 7. Puheterapeutin ja psykologin palveluiden palveluysikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	Kpl	€	Yht.	
Puheterapia	557	188	104716	480	123	59040	600	93	55800	219556
Psykologi	301	188	56588	550	122	67100				123688

2.1.6 Muut erilliskorjaukset palvelutuotannossa

Työterveyshuolto

Soisalon työterveys tuottaa Kysterin henkilöstön ja alueen kuntien työterveyshuollon palvelut. Henkilöstön työterveyshuollon palveluja ohjaa päivitetty toimintasuunnitelma.

Kotisairaanhoito

Kysterin toiminta-alueeseen ei kuulu kotipalvelu ja kotisairaanhoito. Näistä palveluista muodostettiin kuntiin omat kotihoidon yksiköt. Koska kotisairaanhoito on kansanterveystyötä, niin kotisairaanhoitoon tarvitaan vastaava lääkäri. Käytännössä tällä palvelusopimuksella sovietaan siitä, että Kysteri tuottaa vastaavan lääkärin palvelut kuntien kotihoidolle.

Ensihoito

Ensihoidon järjestämisestä vastaa Kysterin kuntien alueella terveydenhuoltolain mukaisesti sairaanhoitopiiri. Enter-hankkeen tuloksia hyödynnetään käyttäen yhteistoiminnallisesti potilaiden seurannassa ns. yön yli seurantamallia.

12.8.2015

Potilasasiamies

Potilasasiamiehen toiminta Kysterissä on järjestetty keskitetysti sairaanhoitopiirin toimintana. Potilasasiamiehenä toimii Kysin johtava sosiaalityöntekijä. Lisäksi jokaiseen palveluyksikköön on nimetty yhdyshenkilö, joka toimii tiedonvälittäjänä potilaiden ja potilasasiamiehen välillä.

Tietosuojavastaava

Tietosuojavastaavana toimii Kysin tietosuojavastaava. Tämän lisäksi jokaisessa palveluyksikössä on tietosuojan yhdyshenkilöt.

Päivystys- ja ilta sekä viikonloppuvastaanottotoiminta

1.1.2015 voimaa tulevan päivystysasetuksen mukaan päivystysyksiköt ovat 24/7 palvelua tuottavia yksiköitä. Päivystysyksikössä on oltava moniammatillinen henkilökunta, jolla on riittävä koulutus ja työkokemus. Lisäksi on oltava saatavilla virkasuhteessa kuntaan tai kuntayhtymään oleva laillistettu lääkäri. Päivystysyksikön on myös oltava käytössä riittävät kuvantamis- ja laboratoriopalvelut. Näistä käytänteistä sovitaan järjestämissuunnitelmassa.

Lasten neurologian jalkautuvat palvelut

Moniongelmaiset neuropsykologiset asiakastilanteet ovat haastavia perusterveydenhuollon neuvolatyössä. Ohjauksikäyntejä lasten neurologian poliklinikan kuntoutusohjaajan ja sairaanhoitajan toimesta on tehty paikallistasolle, mutta nyt tarkoituksena on koota paikkakunnille moniammatilliset tiimit ja madaltaa edelleen kynnystä lasten neurologisiin palveluihin pääsemiseksi tarvittaessa.

Tarve lasten neurologisiin palveluihin on tällä hetkellä suurempi kuin mihin lasten neurologisella poliklinikalla Kysissä on käytännössä pystytty vastaamaan. Apua tähän on saatu neurologian jalkautuvista palveluista paikallistason yksiköihin ja toimijoiden käyttöön. Jalkautuvalle neurologille hakeudutaan lähetteellä mm seuraavanlaisissa tapauksissa ADHD:n ja autismin diagnostiikka, erilaiset oppimishäiriöt, kehitykselliset ja motoriset pulmat, kohtaukselliset neurologiset oireet ja päänsärkypotilaat. Suurin kohderyhmä on kuitenkin neuropsykiatriset potilaat. Uuden toimintamuodon käytänteitä on rakennettu vuosina 2014 – 2015 tarkoituksena aloittaa uusi jalkautuva toimintamalli vuoden 2016 alusta Nilakassa ja Koillis-Savossa, mikäli tilaajatoimikunta hyväksyy palvelusopimuksen.

Jalkautuva psykiatrinen avokonsultaatiotoiminta

Kyseessä on tehostettu avohoito, jonka tavoitteena on korvata tai lyhentää sairaalahoitoa avohoitoa tehostaen. Avohoidossa tarvitaan sairaalapaikkojen vähennyttyä paremmat valmiudet hoitaa aiempaa huonokuntoisempia ja akuutteja potilaita. Palvelua toteuttaa moniammatillinen työryhmä psykiatrin johdolla. Kyseinen toiminta on ns. jalkautuvaa peruserikoissairaanhoitoa. Kokemukset vuodelta 2015 ovat olleet erittäin hyvät. Laitoshoidon määrä on vähentynyt.

2.1.7 Ostopalvelut

Laboratorio

Laboratoriopalvelut keskittyvät ISLAB:lle.

Kuntoutus

Aivohalvaus- ja muu aivoverenkiertohäiriöiden akuutin vaiheen kuntoutus toteutetaan Kysin neurologian klinikan toimesta ja kustannusvastuulla.

Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja (fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, neuropsykologinen kuntoutus, tms.) ostetaan useilta yksityisiltä ammatinharjoittajilta ja fysikaalisilta hoitolaitoksilta.

Ravitsemusterapia

Ravitsemusterapiapalvelut ostetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä. Palvelut toteutetaan terveyskeskuksissa.

Jalkaterapia

Jalkaterapiapalvelut ostetaan yksityiseltä ammatinharjoittajalta tai tuotetaan omana toimintana.

Mammografia

Syksyllä 2014 aikana toimitettiin uusi tarjouskilpailutus ja seulontamammografiatutkimusten uudeksi toimittajaksi valittiin Suomen Terveystalo Oy 1.1.2015 alkaen toistaiseksi.

Irtosoluseulonta ja muut patologian palvelut

Sairaanhoitopiirin patologian palveluryhmä vastaa gynekologisten joukkotarkastusnäytteiden, histologisten ja sytologisten näytteiden tutkimisesta sekä obduktioista. Palvelu tuotetaan sairaanhoitopiirin omana toimintana tai kokonaistaloudellisesti kilpailutettuna.

Hammaslääkäripäivystys

Arkipäivisin hammashoidon tarpeen arviointi ja päivystys tehdään Kysterin terveysasemilla 8-16. Hammaslääkärit päivystävät omissa hammashoitoloissaan. Illalla klo 16–20 (Leppävirta klo 16–18) ja viikonloppuisin klo 8-18 välillä neuvoja suun terveyden ongelmatilanteissa voi kysyä ilta- ja viikonloppuvastaanottoa pitäviltä terveysasemilta. Muutoin suun terveydenhuollon päivystyspotilaat ohjataan ottamaan yhteyttä Kysin päivystykseen, jossa tehdään hoidon tarpeen arvio. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys edellyttää aina puhelinsoittoa. Hammashoidon potilaat, joiden hoidontarve täyttää päivystyskriteerit, ohjataan hoitoon Savotalolle.

Radiologitoiminta

Leppävirta tukeutuu radiologisessa toiminnassa Varkaudesta saataviin konsultaatioihin. Elokuussa 2014 Kysteri (pl. Leppävirta) sekä Kuopion kaupunki tekivät Yhteistoimintasopimuksen radiologisista erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäreiden konsultaatioista (ns. Alueradiologianhanke) kuvantamiskeskuksen kanssa ajalle 1.1.2015 – 31.12.2015. Sopimuksen tarkoituksena on kehittää kustannustehokkaasti perusterveydenhuollon kuvantamistoimintaa ja sen piirissä olevien potilaiden hoitoa sairaanhoitopiirin tuottavuusohjelman ja kansallisten tavoitteiden mukaisesti, käypää hoitoa ja hoitotakuun tavoitteita kunnioittaen. Henkilöstön siirto palvelualueelta toiselle on mahdollista sairaanhoitopiirin johtajan päätöksellä. Siirtyvät laitteet inventoidaan.

Muita Kysterin alihankintana toteutettavia vakiintuneita palveluita ovat muun muassa silmäpohjakuvaukset, veteraanien avokuntoutuspalvelut sekä koululaisten silmälääkär tarkastukset, jotka ovat toteutuneet ongelmitta.

2.2 Laitoshoito

Kysterin alueen kunnissa pyritään ikäihmisten laatusuosituksen mukaiseen palvelurakentamiseen. Pitkäaikainen laitoshoidon korvautuu kuntien suunnitelmien ja investointimahdollisuuksien mukaisesti vähitellen tehostetulla palveluasumisella. Toimintoja tulee tarkastella kuntatasolla ehyinä asiakaslähtöisinä prosesseina, jolloin koko palveluketjun toimivuus ratkaisee palvelutason ja kustannukset.

Laitoshoitopainottuneisuudesta on pyrittävä edelleen kohti kevyempää hoivaa. Tähän tavoitteeseen voidaan päästä yhteistyössä kuntien kanssa kehittämällä kotiutusta, kuntien kotihoitoa, nostamalla henkilöstön geriatria- ja kuntoutukseen liittyvää osaamisen tasoa.

Kysterin vuodeosastojen toiminnan suunnittelussa tulee ottaa huomioon oman toiminnan muuttuneiden painotusten lisäksi se, että Kysissä vuodeosastotoiminta vähenee ja muuttuu lyhytkestoisemmaksi.

Toiminnan tavoitteet vuonna 2016

Lyhytaikainen vuodeosastotoiminta turvataan Kysterissä siten, että potilaat hoidetaan tarkoituksen mukaisimmassa hoitopaikassa. Siirtoviivemaksuja ei saa kertyä.

Vuodeosastotoiminnassa on edelleen vuonna 2016 tavoitteena lyhytaikaisen vuodeosastohoidon kapasiteetin suunnitelmallinen käyttö. Pitkäaikaishoivassa edetään siten, että tätä korvataan hallitusti erilaisilla kuntien järjestämällä tuetun palveluasumisen ratkaisulla. Nilakan palvelu- ja hoivakeskuksessa Pielavedellä vähennetään syksyllä 2015 viimeiset pitkäaikaishoivapaikat, mutta 25 paikkaa jää akuuttipotilaille. Vesannon osastolla tulee olemaan 20 pitkäaikaishoivapaikkaa (Vesanto 15, Tervo 1 ja Pielavesi 4 paikkaa). Keiteleellä on 25 paikkaa, joista 20 lyhytaikaista ja 5 pitkäaikaishoivapaikkaa (Pielavesi 2 ja Keitele 3 paikkaa). Juankoskella ja Kaavilla ei ole vuodeosastopaikkojen vähennyssuunnitelmia eikä Tervossa ja Rautavaaralla ole omaa vuodeosastoa.

Tarvittaessa osastokapasiteettiä tarkastellaan uudelleen vuoden 2016 aikana niin lyhytaikaisessa kuin pitkäaikaishoidossa.

Toiminnan sisällöllisessä kehittämisessä oleellista

- toimintaa kehitetään aktiiviseen kuntouttavaan suuntaan, jotta laitostumisprosesseja voidaan estää.
- toiminnallinen yhteys kuntien kotihoitoon turvataan.
- vuodeosastojen geriatria- ja saattohoito- sekä kuntouttamisosaamista vahvistetaan.

Taulukko 8. Laitoshoidon palvelu- ja hoivapaikkojen suoritteet, hinnat ja osuus kuntalaskutuksesta vuonna 2016

Vuodeosasto	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
	kpl	€	Yht.	kpl	€	yht.	kpl	€	yht.	
lyhyt hoito	15920	245	3900400	15270	210	3206700	15500	168	2604000	9711100
pitkäaikaishoito	670	178	119260	9125	165	1505625	11900	130	1547000	3171885

2.3 Suun terveydenhuolto

Toiminnan tavoitteet 2016

- palvelujen tuottamisessa lähtökohtana ennaltaehkäisy
- palvelujen saatavuus toteutuu lainsäädännön mukaisesti
- lähipalvelujen turvaaminen ja toimiva yhteydenaanti
- toiminnan sisällöllisessä kehittämisessä oleellista
 - hammaslääkäreiden ja suuhygieenistien sekä hammashoitajien tarkoituksen mukainen työnjaosta huolehditaan
 - ennaltaehkäisy, suun terveyden parantuminen indekseihin mitattuna

Taulukko 9. Suun terveydenhuollon palveluysikkökohtaiset suoritteet, hinnat ja osuus KYSTERIN kuntalaskutuksesta vuonna 2016

	Koillis-Savo			Nilakka			Leppävirta			Yhteensä
Suun terveydenhuolto	Kpl	€	Yhteensä	Kpl	€	Yhteensä	Kpl	€	Yhteensä	€
Hammaslääkäri	9300	88	818400	9600	83	796800	10350	70	724500	2339700
Suuhygienisti	2000	43	86000	3200	43	137600	3000	50	150000	373600

3. TALOUSARVIO

3.1 Talousarvion perusteet

Jäsenkuntalaskutus perustuu palveluysikkökohtaisiin hintoihin.

Palvelusopimuksella pyritään kuvaamaan laadullisten asioiden lisäksi palvelutuotannon vaikutusta kuntien maksuosuuksiin. Palvelusopimuksessa oleva kuntakohtaisen toteuman arvio perustuu palveluysikköissä tehtyihin arvioihin kuntakohtaisista suoritteista ja palvelujen tuottamiseen liittyvistä nettomenoista. Lopulliseen kuntakohtaiseen toteumaan vaikuttaa käytön lisäksi myös palveluysikkökohtainen taloudellinen tulos, johon vaikuttaa asiakasmaksuista ja ulkokuntamyynnistä saadut tulot.

Vuoden 2016 aikana kuntakohtaiset suoritteet ja kunnille kohdistuvat kulut voivat vaihdella arvioidusta tasosta käytön mukaisesti merkittävästi.

3.2 Kuntien maksuosuudet

Taulukko 10. KYSTERI kuntien vuodelle 2016 arvioitujen suoritteiden mukaiset maksuosuudet, **ARVIOLASKELMA**

Väestö 31.12.2014	KUNTA	YHT.	/ as.	AVOHOIT	/as.	SUUN TH	/ as.	VUODEOS.	/ as.
4882	Juankoski	4637449	949,91	2377399	486,97	390700	80,03	1869350	382,91
3214	Kaavi	3686099	1146,89	1611839	501,51	298800	92,97	1775460	552,41
1768	Rautavaara	1455816	823,43	866066	489,86	214900	121,55	374850	212,02
9864	Koillis-Savo	9779364	991,42	4855304	492,22	904400	91,69	4019660	407,51
2398	Keitele	2697415	1124,86	1726240	719,87	213000	88,82	758175	316,17
4787	Pielavesi	5368420	1121,46	3287570	686,77	371300	77,56	1709550	357,12
1627	Tervo	1706820	1049,06	1075020	660,74	150000	92,19	481800	296,13
2244	Vesanto	2438050	1086,48	1340350	597,30	200100	89,17	897600	400,00
11056	Nilakka	12210705	1104,44	7429180	671,96	934400	84,52	3847125	347,97
10015	Leppävirta	8900120	888,68	3874620	386,88	874500	87,32	4151000	414,48
30935	KYSTERI	30890189	998,55	16159104	522,36	2713300	87,71	12017785	388,49

3.3 Kuntalaskutuksen tarkistaminen toimintavuoden aikana

Palveluyksiköihin ja -ryhmiin (ts. kuntiin) kustannukset kohdistuvat palvelujen käytön mukaisesti. Toiminnan näkökulmasta seurataan toteutuneita suoritteita suhteessa palvelusopimukseen ja edelliseen toimintavuoteen verrattuna kuukausittain, osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tilinpäätösvaiheessa toteutetaan kuntalaskutuksen tarkistuksella sairaanhoitopiirin valtuuston asettama nollatulotulos.

Kysterin johtokunnan hyväksymä uusi talouden laskentamalli ottaa huomioon suoritetasoisten menojen lisäksi nettokustannukset. Tätä laskentatapaa käyttäen voidaan talousarvion suunnittelussa todeta, että tuotehintaisten suoritteista muodostuvat tulot eivät Nilakan palveluyksikössä kata vuodella 2016 arvioituja menoja. Koillis-Savon ja Leppävirran palveluyksiköiden nettomenot näyttäisivät tulevan katetuksi suoritetasoisilla tuloilla. Syksyn 2015 aikana laaditaan Nilakan palveluyksikköön säästösuunnitelma. Vuoden 2016 aikana toteutetaan pienimuotoinen tuotteistushanke, jossa suoritteiden hinnoittelu tarkistetaan menoja vastaavaksi..

4. SEURANTA

KYSTERIN RAPORTIT

1. TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUTUMISEN RAPORTOINTI (johtokunta 1-2 kk välein)

Tarkastelukohteena ovat koko liikelaitoksen ja palveluyksiköiden sekä palveluryhmien suoritetasoinen toiminta ja talouden toteuma.

2. PALVELUSOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN RAPORTOINTI KOLMANNESVUOSITTAIN (tilaajatoimikunta, johtokunta)

- sopimuksen toteutuminen
- poikkeamat
- muutokset kommentoidaan
- kuntatasoinen toteutuminen
- taloustilanne

3. PUITESUUNNITELMAN JA KYSTERIN STRATEGIAN TOTEUTUMISEN RAPORTOINTI VUOSITTAIN (johtokunta ja tilaajatoimikunta)

5. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tavoiteasettelu

Taloussuunnitelman 2016–2018 tavoiteasettelu perustuu strategian neljään näkökulmaan ja kunkin näkökulman mittaristoon.

Toiminnan taso ja laatu pyritään pitämään riittävänä ottaen huomioon kansalliset ohjeet, suositukset, asetukset ja terveydenhuolto- ja hoitotakuulaki.

1. Asiakslähtöisyys

Asiakslähtöisyys	Tavoite	Mittari	Arviointiväli
Palvelut ja niiden sisältö	Puitesuunnitelman ja palvelusopimuksen mukaisesti toteutuu	Määrälliset ja laadulliset kuvaukset Pegasos, Sigma raportointi WinHit, raportit Effica, raportti	Osavuosit-saukset Tilinpäätös
Hoitoon pääsy: vastaanotot suun terveydenhuolto	Hoitotakuu toteutuu asetuksen mukaan	Pegasos potilas-tietojärjestelmä Suun th, Effica ja WinHit	Osavuosit-saukset Tilinpäätös
Puhelinpalvelu	Takaisinsoittojärjestelmä toimii	Nispa - raportit Reklamaatiot	Osavuosit-saukset Tilinpäätös
Potilasturvallisuus ja - tyytyväisyys	Haipro- ilmoitukset tehdään, käsitellään ja arvioidaan toiminnan näkökulmasta (korjaus- ja kehittämistarpeet) Potilasasiamiehen raportoinnin perustella tehdään tarvittavia parannuksia toimintaan	Haipro Potilasasiamiehen raportit	Osavuosit-saukset Tilinpäätös

2. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen tukeminen

Henkilöstö	Tavoite	Mittari	Arviointiväli
Henkilöstö	Resurssien oikea käyttö	Määrä, mitoitus Tuloskortti, Prima	Osavuosi-katsaukset Tilinpäätös
Poissaolojen kehitys	Poissaolojen määrän kehitys laskeva	Sairauspoissa-olot, TTH Acute - tietojärjestelmän raportit, Prima	Osavuosi-katsaukset Tilinpäätös
Työpanoksen kehitys	Vastaa suunniteltua Arvioidaan työpanoksen jakautuminen vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön kesken	Tuloskortti Prima	Osavuosi-katsaukset Tilinpäätös
Koulutus	Laaditaan koulutussuunnitelma vuosittain Arvioidaan suunnitelman mukaista toteumaa	Uranet - järjestelmä	Osavuosi-katsaukset Tilinpäätös

3. Palvelujen toimivuus

Palveluiden toimivuus	Tavoite	Mittari	Arviointiväli
Pitkäaikaisen laitoshoidon osuus yli 75 v	Pitkäaikaishoidon vähentäminen palveluketju ja hoidon porrastus	Laitospaikkojen määrä	Osavuosit-saukset

12.8.2015

	toimii	Kuormitus ja hoitoaika Pegasos	Tilinpäätös
Siirtoviivemaksut	Siirtoviivemaksuja ei muodostu	tilastollinen seuranta	Vuosittain
Vastaanottotoiminta	Sujuva vastaanottotoiminta	Suoritteet, Sigma-raportointi	Osavuosisat-saukset Tilinpäätös
Palvelusuoritteet – arvon onnistuminen	Palvelut vastaavat sovittua palvelusopimusta ja niiden laatu on puitesuunnitelman mukainen	Palvelusopimuksen mukaiset suoritteet, Sigma-raportointi	Osavuosisat-saukset Tilinpäätös
Suun terveydenhuolto	Tuotetaan riittävästi palveluja ja työnjako on tarkoituksenmukainen	WinHit ja Effica tilastot	Osavuosisat-saukset Tilinpäätös

4. Taloudellisuus ja tehokkuus

Taloudellisuus ja tehokkuus	Tavoite	Mittari	Arviointiväli
Toiminta	Tavoitteita ja palvelusopimusta vastaava toiminta	Suorite- ja kustannusperusteinen raportointi (Sigma, Fina – järjestelmät)	1 kk /välein Osavuosisat-saukset Tilinpäätös
Tilaaaja- tuottajatoiminta	Tilaaajan toimintatapa on vakiintunut	Laadullinen ja määrällinen arviointi	Osavuosisat-saukset Tilinpäätös
Hankinta Kilpailutus	Ajantasainen kilpailutustoiminta	Kilpailutettavat palvelut tunnistettu Laadullinen arviointi	Vuosittain
Laskutus	Kustannus- vastaavuus Hinnoittelu täsmää palveluysikkötasolla	Määrällinen arviointi, laskenta	Talousarvio ja tilinpäätös

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Palvelualue
Käsittelijä/EP

Palvelusopimus

Numero

17 (17)

12.8.2015

6. SOPIMUKSEN VAHVISTAMINEN

Laskutusosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin Ky
Kysteri
PL 900
70029 KYS

Posti- ja käyntiosoite

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Kysterin hallinto
PL 100
70029 KYS
Puijonlaaksontie 2, rak. 3

Kysteri
Koillis-Savon palveluyksikkö
Juankosken terveysasema
Terveystie 9
73500 Juankoski

Kysteri
Leppävirran palveluyksikkö
Leppävirran terveysasema
Savonkatu 17
79100 Leppävirta

Kysteri
Nilakan palveluyksikkö
Pielaveden terveysasema
Savikontie 15
72400 Pielavesi

Vaihde (017) 171 000
etunimi.sukunimi@kuh.fi
Y-tunnus 0171495-3

www.kysteri.fi